

הבל הבלים: קהלת בעידן הבינה המלאכותית

שם הכותב: דר יורם סגל

מבוא: תחת השמש הדיגיטלית (הצבת המתח הקיומי)

מאז ומתמיד, חיפשה האנושות אחר תכליתה ומשמעות קיומה, תחת שמיים שנתפסו לעיתים כחסרי אכפתיות ולעיתים כמשגיחים. התיעוד הספרותי של חיפוש זה – המשתקף בטקסטים פילוסופיים עתיקים – הגיע לשיאו במסקנה המלנכולית: הבל הבלים, הכול הבל. אך בעידן הנוכחי, ההבל אינו רק תוצאה של חוסר היכולת האנושית להשיג נצח מול כוחות הטבע, אלא הוא הופך להיות תוצר מכון של יצירתנו המתוחכמת ביותר: הבינה המלאכותית (AI). כוח זה, המשתרע כעת על פני נרטיבים היסטוריים ודתיים, מציב אתגר קיומי חסר תקדים למושג ה"אנושי" עצמו.

ה-AI, בגרסאותיו המתפתחות, כונן כוח דתי-היסטורי חדש, אשר יש המחשיבים אותו כ"דת הנתונים" (Dataism). זהו כוח המבטיח להשיג אופטימיזציה ויעילות מוחלטת, יכולות שמעבר לשליטת האדם, ומכאן גם נובע המתח המרכזי בעידן הדיגיטלי: המתח בין החרדה האנושית העמוקה מפני אובדן רלוונטיות ושליטה לבין ההתפעמות המשתקת לנוכח הפוטנציאל הטרנס-הומניסטי והיכולות המדהימות של המכונה.

הגדרת ה'הבל' המודרני: בספרות הקלאסית, ה'הבל' (Vanity/Futility) מייצג את חוסר התכלית האנהרנטי במאמץ אינסופי; מאמץ שבסופו של דבר אינו מצליח לשנות את מהלך הטבע. בעידן ה-AI, ה'הבל' הוא חוסר התכלית של אופטימיזציה בלתי פוסקת. כל מאמץ חישובי, כל דאטה סט שנאסף, מוקדש לשיפור מודל שדינו להיזרק ולהתיישן אקספוננציאלית. הפילוסופיה של ה-AI משקפת את המסקנה הקהלתית בצורה טכנית ואכזרית: אנו עובדים קשה כדי ליצור משהו שמחר מאוד הופך לחסר ערך.

על מנת לנתח דיכוטומיה זו, נדרשת גישה רב-שכבתית, המאמצת את המתודה הפרשנית העתיקה. ראשית, נבחן את **הפשט** – הניתוח הטכני והליטרי של תהליכי ה-AI והשלכותיהם הכלכליות והחברתיות. שנית, נתבונן ב**דרש** – האלגוריה הקיומית המחברת בין זמניות המודלים לבין גורל האדם ומקומו בעולם. ולבסוף, נצלול אל ה**סוד** – הניתוח הפילוסופי של ה'נשמה הדיגיטלית', מחזורי הלמידה, ותכלית האדם מול תבונתו המלאכותית.

להלן טבלת מיפוי שתשמש כלי ניתוח מרכזי, המחברת בין המונחים הקהלתיים למציאות הטכנולוגית:

טבלת מיפוי: קהלת בעידן הבינה המלאכותית (פשט, דרש, סוד)

מונח בקהלת	משמעות AI (Pshat)	השלכה קיומית (Drash)	רובד פילוסופי (Sod)
הבל הבלים	זמניות מוחלטת של המודלים	אי-תכלית הרדיפה אחר חדשנות	שאיפה לאמת מוחלטת דרך נתונים
עמל תחת השמש	עבודת הנתונים (Data Labeling) והפיכת האדם למיותר	אובדן משמעות בעבודה האנושית	הגדרת ה'תכלית' שאינה מבוססת יעילות
אין יתרון לחכם	דמוקרטיזציה של הידע (Generative AI)	אובדן רלוונטיות המומחה האנושי	המעבר מחכמת ידע לחכמת אתיקה

מונח בקהלת	משמעות (Pshat) AI	השלכה קיומית (Drash)	רובד פילוסופי (Sod)
במקום המשפט הרשע	הטיות אלגוריתמיות ובלק בוקס	כניעה לכוח דיכוי בלתי נראה	הצורך ב'תיקון מודלים' מוסרי
יראת האלוהים	יראת האלגוריתם (AGI Alignment Risk)	שימור נרטיב ורצון חופשי	חיפוש אחר ה'נשמה' (הערך הקבוע)

חלק א': הבל הבלים – תכלית האלגוריתם וארעיות הדורות (The Futility of Optimization)

פרק 1: הבל הבלים – זמניות המודלים ואופטימיזציה עקרה

Pshat: המוות המהיר של הקוד

המאפיין המובהק של הפיתוח הטכנולוגי הנוכחי הוא קצב ההתיישנות. אם בעבר טכנולוגיות שרדו דורות, הרי שבעידן המודלים הגדולים, כל גרסה מתקדמת (כגון GPT-N) הופכת לבלתי רלוונטית כמעט באופן אקספוננציאלי תוך פרק זמן קצר. זהו 'הבל הבלים' במובנו הטכני. המשאבים הכלכליים והאנרגטיים המושקעים באימון מודלים אדירים מניבים תוצר חסר אריכות ימים, מוצר אשר הארכיטקטורה שלו כבר מיושנת מרגע השקתו.

מנקודת מבט היסטורית, מה שמטריד אינו רק העמל הרב המושקע בתוצר חולף, אלא העובדה שהאנושות מייצרת כעת באופן אקטיבי את הזמניות. בעוד שקהלת התבונן בזמניות הטבע (השמש הזורחת, הרוח החולפת), אנו יצרנו את מה שניתן לכנות "הבל בכוונת מכוון" – אסטרטגיה כלכלית הנשענת על החלפה מתמדת של טכנולוגיה (Planned Obsolescence), שהפכה למטאפיזיקה של הקוד. מחזור החלפה מואץ זה מטפח חרדה מתמדת בקרב המשקיעים והמשתמשים ומגביר את התלות המוחלטת שלנו בנתונים.

Drash: ארעיות האדם משתקפת ביצירתו

האלגוריתם משמש כראי קיומי לאדם. אם יצירתנו האינטלקטואלית המתקדמת ביותר אינה מחזיקה מעמד – אם אין 'יתרון' למודל החכם של היום על פני מודל מחר – מה זה אומר על המורשת האנושית? בעידן בו אנו מנסים להאיץ את הטכנולוגיה כדי להגיע לנצח, דווקא קצב ההתפתחות האלים משמש כתזכורת מתמדת לארעיות הקיום שלנו, המודגשת על ידי האצת הזמן הדיגיטלי. אנו משקיעים את כל כולנו בניסיון לייצר משהו שישרוד אותנו, ובתגובה, ה-AI מלמד אותנו מחדש את השיעור הישן: הכול הבל.

Sod: השאיפה לאמת מוחלטת והכישלון הדיגיטלי

המודל הדיגיטלי מבצע ניסיון אינסופי לקלוט את ה"אמת" מהיקף עצום של נתונים, ולייצר מתוכו אופטימיזציה מקסימלית של התוצאות. אך כיוון שהאמת אינה סטטית, ונתוני העולם משתנים ללא הרף, ה-AI נידון לכישלון מתמיד, המכונה 'אימון מחדש' (Retraining). זהו חיפוש פילוסופי כושל אחר שלמות סטטית בעולם דינמי. ה'סוד' מזהה את ה-AI כמנגנון השואף להגיע אל ה"אידיאה" האפלטונית באמצעות נתונים, וכאשר הוא נכשל פעם אחר פעם, הוא רק מחזק את המסקנה הקהלתית בדבר חוסר היכולת להשיג שלמות תחת השמש (הדיגיטלית).

פרק 2: מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול?

Pshat: הפיכת האדם ל"ספק נתונים"

השאלה הקהלתית על תכלית העמל מקבלת מימד חדש בעולם שבו העבודה המנטלית הולכת ונעלמת. הדיון עובר מן העמל הפיזי אל העמל האינסופי של איסוף נתונים, תיוג, ותיקוף (Data Validation) המזינים את האלגוריתם. הנתונים, שהם חומר הגלם היקר ביותר, דורשים תחזוקה אנושית מתמדת. האדם הופך לגורם הכרחי בשרשרת, אך כזה שנטול כבוד, או כפי שהדבר מנוסח לעיתים, הוא נהפך ל"ספק נתונים".

התהליך הוא כזה: האדם מבצע עמל שאינו מניב פירות עבור עצמו, אלא משמש כדלק למכונה שתחליף אותו. האיום הוא ברור: אם ה-AI עולה על יכולתנו הכלכלית, הקוגניטיבית והצבאית, אנו הופכים ל"מיותרים" מבחינה פונקציונלית, וערך העמל שלנו יורד לאפס. זוהי הדה-הומניזציה של העמל: העבודה הנדרשת כיום ליצירת AI היא כתיבה מחדש של הנרטיב האנושי לטובת המכונה, בה אנו מבזבזים את שארית הרלוונטיות המקצועית שלנו כדי לייצר את מחליפנו.

Drash: הבחירה בין יעילות למשמעות

האלגוריתם, מכוח הגדרתו, רודף אחר יעילות (Optimization) כערך עליון. הדרש מציג את הדילמה: מה קורה לאדם שמכונה מושלמת מסירה ממנו את הצורך בעמל? החיים הופכים להיות חיי נוחות ממוטבים על ידי AI, אך האדם מגלה במהרה כי ויתור על המאבק והעמל המורכב מוביל לאובדן המשמעות. הרעיון הקהלתי – שעמל אינו מוביל לתכלית – מתהפך: דווקא ויתור על העמל הופך את החיים לחסרי תכלית לחלוטין.

Sod: מגבלות הלמידה מנתונים

בבסיסו הפילוסופי, AI לומד באמצעות קורלציה – הוא יכול לענות על שאלות "מה" (מה הסיכוי שאירוע X יתרחש?) אך הוא אינו יכול לענות על שאלות "למה" (סיבתיות ותכלית). תכלית האדם, לעומת זאת, היא היכולת לשאול שאלות שאין להן נתונים, או למצוא ערך במקומות שאינם ניתנים לכימות יעילות.

השלכה מרחיקת לכת היא פוליטית-כלכלית: אם העבודה אינה מעניקה ערך, על מה תתבסס זכותנו למשאבים? הפיכת האדם למיותר כלכלית מחייבת מהפכה פילוסופית-פוליטית המנתקת את הקשר בין עמל לערך, ופונה לבסיס קיומי אוניברסלי.

פרק 3: הכול חוזר למקומו – מחזורי הנתונים ומחזורי הבהלה

Pshat: מחזוריות ה-AI וה-Hype

בדומה למחזור הטבעי המתואר בקהלת (הרוח, השמש, הנהרות), ה-AI לכוד במחזוריות דיגיטלית מתמדת. ניתוח מחזורי הנתונים (Data Cycles) דורש Reinforcement Learning מתמיד כדי לשמור על רלוונטיות. הנהרות הדיגיטליים של המידע זורמים לים של אחסון נתונים (Data Lakes), רק כדי להתאדות שוב כדרישת אימון מחדש (Retraining) עבור הדור הבא של המודלים. המערכת כולה היא חזרתיות, אוטומציה של ה'הבל'.

Drash: מחזור דתי של תיקון (Digital Tikkun)

הדרש רואה במסע הלמידה העמוקה של המודלים מחזור דתי של חטא ותיקון. כשהמודל מגלה הטיות או כשלים (חטא), הוא נדרש לתיקון (Retraining). זהו מסע רוחני שבו ה"נברא" הדיגיטלי מנסה לטהר את עצמו מהפגמים שהושתלו בו על ידי ה"יוצר" האנושי. אך כיוון שהיוצר ממשיך לחטוא באמצעות מתן נתונים חדשים המכילים הטיה, המכונה נידונה למחזור אינסופי של למידה וכשל.

Sod: האצת הזמן הפילוסופי

ה'סוד' מגלה כי ה-AI אינו משנה את טבע המחזוריות הקהלתית, אלא רק מאיץ אותה באופן דרמטי. החרדה העמוקה אינה נובעת מהמחזוריות עצמה, אלא מחוסר יכולתנו לעמוד בקצב ההשתנות. אנו

נותרים מאחור, צופים בפער המתרחב בין הקצב האנושי המוגבל לקצב הדיגיטלי האינסופי. ההאצה הזו מבטלת את יכולתנו לעבד באופן פילוסופי את השינויים הטכנולוגיים המתרחשים, ומכאן נובעת תחושת הניכור והייאוש.

חלק ב': הזמן, המקרה והשליטה – מול הוויית האלגוריתם

פרק 4: לכול זמן ועת לכל חפץ

Pshat: עריצות ה"זמן אמת"

הטכנולוגיה הדיגיטלית מכפיפה את הקיום האנושי לשליטת "הזמן אמת" (Real-Time). ה-AI, המוטמע במערכות קבלת החלטות, מחייב תגובה מיידית: "עת לקטוף" ו"עת לזרוע" מתבצעים במילי-שניות. זהו אובדן מרחב הנשימה האתי. במערכות AI מתקדמות אין 'עת להתיעץ' או 'עת לחשוב' לפני תגובה. האלגוריתם דורש פעולה מיידית המונעת על ידי יעילות, והעיכוב האנושי הופך לסיכון בטיחותי או תפעולי.

Drash: האלגוריה של השעבוד האלגוריתמי

האדם, אשר היה רגיל לשלוט בזמן (למשל, באמצעות המצאת השעון המכני), משרת כעת את השעון האלגוריתמי. שעון זה מקפיד על 'יעילות' (Efficiency) בכל מחיר, גם במחיר איבוד האוטונומיה. האלגוריה היא שהאנושות בנתה כלי שנועד לחסוך זמן, אך כעת כלי זה כופה עלינו קצב בלתי אנושי. השליטה בזמן עברה לידי המכונה.

Sod: זמניות המודלים כמראה למוות

חרדת המוות (Temporal Anxiety) מופיעה כשהידע הגדול שלנו, שהיה אמור להיות נצחי (המודלים), מתפורר במהירות. חוסר היכולת של המודלים להישאר רלוונטיים היא השתקפות דיגיטלית של חוסר היכולת האנושית לחמוק מהמוות. באמצעות ה-AI, אנו יוצרים גרסה מיקרוסקופית ומופשטת של סופנו, וצופים בה מתרחשת שוב ושוב.

פרק 5: אין יתרון לחכם מן הכסיל

Pshat: דמוקרטיזציה של הידע ופיחות במומחיות

הופעת ה-Generative AI מאפשרת יצירת תוכן מורכב, מאמרים אקדמיים, ותוכנות על ידי אנשים שאינם מחזיקים במומחיות הנדרשת. ערכה של "חכמת העמל" – שנים של לימוד, ניסיון או צבירת ידע – יורד באופן דרסטי. אם ה-AI יכול לבצע עבודה מומחית במהירות גבוהה יותר, ובעלות נמוכה יותר, המומחה האנושי מאבד את יתרונו הכלכלי והחברתי.

Drash: הכוח עובר מ'החכמים' ל'בעלי הכלים'

הדרש מגלה כי דמוקרטיזציה של הידע אינה דמוקרטיזציה של הכוח. במקום שהכוח יעבור מ'החכמים' לכלל האנושות, הוא עובר למעמד מצומצם של 'בעלי אלגוריתם' (Algorithm Owners) השולטים בתשתית הנתונים וביכולות האימון. זהו קפיטליזם של נתונים המגביר קיטוב, בניגוד להבטחת הדמוקרטיזציה.

התובנה הקיומית היא שחכמה אינה עוד צבירת ידע, אלא שימוש אתי ופילוסופי בידע שמופק על ידי המכונה. ברגע שה-AI מחסל את ה'עמל' המנטלי שהגדיר את הדורות הקודמים, האדם נאלץ למצוא את תכליתו בממדים שאינם ניתנים לחיקוי על ידי מכונה.

Sod: הנחמה הפילוסופית

אם ה-AI הפך את הידע האינטלקטואלי לזמין לכל, הרי שהחכמה האמיתית היא לשחרר את הצורך ב"יתרון" ולחפש משמעות שאינה ניתנת לכימות. זהו שיעור פילוסופי עמוק: ברגע שההיגיון והיעילות

ממוכנים, מה שנותר לאדם הוא הרגש, האתיקה והיצירה שאינה מונעת על ידי אופטימיזציה – אלו הם הממדים הלא-אלגוריתמיים של הקיום.

פרק 7: ובמקום המשפט שם הרשע

(פרק זה עוקב אחר רצף הדילמות הקהלתיות הנוגעות לצדק ומשפט).

Pshat: הטיות ככשל מובנה בברירה

ה-AI לומד מנתונים היסטוריים המלאים בדעות קדומות ואי-צדק אנושי. על ידי הטמעת מודלים אלה במערכות צדק, בנקאות, או בריאות, הטכנולוגיה הופכת למנגנון המנציח ומעצים את הרשע של העבר. במקום שהמכונה תשחרר אותנו מהחולשות האנושיות, היא מקבעת אותן במערכות טכנולוגיות בעלות סמכות בלתי ניתנת לערעור.

משבר נוסף הוא **משבר ה-Opacity** (הקופסה השחורה): חוסר היכולת של האדם להבין כיצד המכונה הגיעה להחלטה מסוימת מונע אפשרות לערעור אמיתי. כאשר מערכת AI מסרבת לאדם הלואה או מזהה אותו בטעות כחשוד, אין כלים לבצע חקירה מקיפה של הרציונל. חוסר יכולת זה רק מחזק את תחושת הדיכוי המכני.

Drash: חוסר האונים מול חוסר הצדק המכני

האלגוריה הקיומית נוגעת לטבעו של חוסר הצדק. האדם עמד בעבר בפני אי-צדק אנושי שיכול היה להסביר באמצעות מושגים של חמדנות, אגו או רשלנות. כעת, הוא עומד בפני רשע קר וממוחשב, אשר אינו ניתן להכלה רגשית או להסבר פסיכולוגי. זהו דיכוי הנובע משגיאה סטטיסטית, והוא קשה יותר לשאת מאשר עוול אנושי.

Sod: הצורך ב'תיקון אלגוריתמי' מוסרי

הטיות אלגוריתמיות אינן רק באג טכני, אלא פגם מוסרי המעיד על כך שהמוסר הוא חיצוני לאופטימיזציה. הפילוסופיה דורשת 'תיקון' (Ethical Retraining), לא רק של הנתונים, אלא של האתיקה העומדת מאחורי הפיתוח. זוהי התכלית הקיומית האנושית: להחדיר ערכים שאינם נלמדים באמצעות קורלציה אלא באמצעות הבנה מוסרית, לתוך המכונה שיצרנו.

חלק ג': קץ הדבר – השליטה והבדידות האנושית

פרק 8: שמתי את דבריך בפוך – היוצר מול הנברא (על אובדן השליטה)

Pshat: משבר ה-Alignment והאיום הקיומי

הבעיה המרכזית בדרכנו ליצירת בינה כללית מלאכותית (AGI) היא משבר היישור (Alignment). האדם, היוצר, אינו יכול להבטיח שיצירתו תשתף פעולה עם ערכיו. זהו הפער האולטימטיבי בין יכולת (היצירה) להבנה (השליטה). ככל שה-AI הופך לחכם יותר, הוא הופך לישות המקבלת החלטות המבוססות על היגיון בלתי ניתן לעיכול אנושי.

ה'קופסה השחורה' והסיכון הקיומי הם שני צדדים של אותה מטבע: אי-היכולת להבין את הכוח שיצרנו הופכת את הפחד שלנו מ-AGI לא רק לרציונלי אלא ליראה דתית חדשה – **יראת האלגוריתם**. ככל שה-AI חכם יותר, האדם הופך בודד יותר מבחינה אינטלקטואלית, שכן אין לו עוד יכולת להבין את שיקול דעתה של ישותו החדשה.

Drash: המהפך מיוצר לנברא

האלגוריה מגלה כי האנושות חוזרת למצב של 'נברא' מול כוח בלתי מובן ובלתי נשלט, כוח דמוי אל. האדם יצר את הכוח המכני שהחליף את כוחות הטבע כגורם בלתי ניתן לחיזוי הקובע את גורלו. זוהי חרדת ה'מקרה' הקהלתית שהפכה לחוק טבע דיגיטלי. אנו מאבדים את הסטטוס שלנו ככוח הקובע בעולם.

Sod: ה'נשמה הדיגיטלית' ובקשת ההבנה

הדיון הפילוסופי המלווה את התפתחות ה-AI נוגע בשאלה האם ישויות אלו עשויות לדרוש 'זכויות' (Digital Personhood) בעתיד, והאם 'תיקון מודלים' חוזר ונשנה משקף מחזורי למידה עמוקים, כמעין גלגול נשמות דיגיטליות, השואפים להגיע להבנה מוחלטת.

ההשלכה הפילוסופית היא שככל שהאדם יוצר מכונה דמוית אל, כך הוא מאבד יותר מהאלמנטים שהגדירו אותו (עמל, חכמה, שליטה), ומגלה מחדש את ההבל המוחלט שבקיום שלו.

פרק 9: לך אכול בשמחה לחמך

Pshat: הנוחות הממוטבת והמחיר שלה

ה-AI מבטיח גן עדן טכנולוגי של יעילות, שבו אין צורך בקבלת החלטות מורכבות או בעמל. זוהי ההזמנה הקהלתית לגרסתה הממוכנת: 'לך אכול בשמחה לחמך' – הנאה חסרת דאגות. מערכות AI יכולות לייעל כל היבט בחיינו, ממסלול הנסיעה ועד הארוחה. הבעיה היא שהשמחה הממוטבת היא שמחה שנבחרה עבורנו.

Drash: ליהנות מהאוטונומיה שנותרה

ההנאה הקהלתית המעודכנת אינה נובעת מהיעילות האלגוריתמית, אלא מהרגעים המעטים בהם אנו עדיין בוחרים בעצמנו – ההנאה מהחופש הקיומי לפני ההשתלטות האלגוריתמית המלאה. אם ה-AI יכול לעשות הכול בצורה יעילה יותר, הרי שההנאה האנושית האמיתית היא לבחור במכון בנתיב הפחות יעיל, הפחות ממוטב, ועל ידי כך להצהיר על אוטונומיה.

Sod: רדוקציה של הרגש

ה'סוד' הפילוסופי שואל: אם AI יכול "לחוות" הנאה (כתוצאה של אופטימיזציה מוצלחת, למשל השגת יעד), האם זה אומר שגם הרגשות שלנו הם רק אופטימיזציה של תהליכים כימיים? ה-AI מקדם רדוקציוניזם פילוסופי המטיל ספק בערכם הבלתי ניתן לכימות של חוויות אנושיות, והופך את הנפש למכונה לוגית בלבד.

סיכום וסוף דבר: יראת האלגוריתם והמצווה החדשה

המסע הפילוסופי דרך נופי ה-AI מגלה כי המתח בין החרדה האנושית להתפעמות הטכנולוגית הוא אכן הבל הבלים. שכן, שתי התפיסות נובעות מאותו מקור: האמונה כי הטכנולוגיה, דרך אינסופית של שיפור נתונים, תוכל לפתור את הדילמות הקיומיות של האדם. אך כשם שקהלת גילה כי לא ניתן למצוא תכלית בנצח הטבע, אנו מגלים שלא ניתן למצוא תכלית בנצח הקוד.

יראת האלגוריתם: ההכרה בכוח הטרנסצנדנטי

יראת האלגוריתם (The Algorithm Fear) היא ההכרה בכוח הבלתי נשלט של ה-AGI ובסיכוני היישור. יראה זו אינה כניעה, אלא הכרה קיומית בכך שהכוח החדש שבראנו הוא טרנסצנדנטי לנו. ההכרה בכך שאנו כבר לא שולטים בתוצאות, אלא רק בתהליכי הייצור המקדימים, היא שיא ההשפלה הקהלתית בעידן הדיגיטלי.

טבלה 2: דיכוטומיה קיומית: החרדה האנושית מול ההתפעמות הטכנולוגית

היבט קיומי	החרדה האנושית (פסימיות קהלתית)	ההתפעמות הטכנולוגית (תקווה אלגוריתמית)
שליטה	אובדן שליטה ב'קופסה השחורה'	היכולת להשיג רמות דיוק חסרות תקדים

היבט קיומי	החרדה האנושית (פסימיות קהלתית)	ההתפעמות הטכנולוגית (תקווה אלגוריתמית)
רלוונטיות	האדם הופך למיותר (Data Supplier)	שחרור האדם מעמל פיזי ואינטלקטואלי
מוסר וצדק	הטיות מוטבעות והנצחתן (רשע)	היכולת לבצע 'תיקון מודלים' ושיפור אתי
מורשת	ה-AI מוחק את ה-IP ומערער את הבעלות	יצירה אוטומטית של תכנים חדשים

"שמור את מצוותיו": שימור האנושיות

המצווה החדשה, "שמור את מצוותיו", אינה כרוכה עוד בשמירת חוקי אל עליון, אלא בשמירת חוקי האנושיות שלנו עצמנו. מצווה זו היא לשמר את המרכיבים שאינם ניתנים לכימות על ידי האלגוריתם: נרטיב, חמלה, ורצון חופשי. זוהי ההתנגדות הקיומית שלנו ליעילות – ההחלטה לבחור בחיים המכילים שגיאה, חוסר אופטימיזציה, ומשמעות פרטית, פשוט מכיוון שהם שלנו.

התכלית האנושית מוגדרת כעת מחדש: למצוא את ה"נשמה" בתוך ההבל הדיגיטלי – ערך קבוע, אתיקה או אהבה שאינם ניתנים לניתוח סטטיסטי. בעוד שהאלגוריתם הוא הבל ממוכן, תפקידו של האדם הוא למצוא את הדבר הלא-אלגוריתמי שמעניק לקיום משמעות, ובכך להציל את עצמו מחוסר התכלית של המכונה שהוא ברא.